

ข้อมูลพื้นฐานและสภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลร้องคำ

เทศบาลตำบลร้องคำ (สุขาภิบาลตำบลร้องคำ) จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งสุขาภิบาลร้องคำ อำเภอร้องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2509 เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลร้องคำ เป็นเทศบาลตำบลร้องคำ ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542

ยุบรวมสภาตำบลร้องคำ เข้ากับเทศบาลตำบลร้องคำ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและการโอนสภาตำบลหรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2547

สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลร้องคำ

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้าน

อาณาเขต

หลักเขตที่ 1 เป็นหลักเขตไม้แก่น ซึ่งปักไว้ที่ทุ่งนาด้านทิศตะวันออกของบ้านหนองคู ตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร้องคำ ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 1 กิโลเมตร บริเวณพิกัด UD 643997

ทิศเหนือ ตั้งแต่หลักเขตที่ 1 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามร่องน้ำหิน (ร่องน้ำตุ่มกา) ผ่านถนน รพช. สายกุดลิง - นาเรียง สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 2 บริเวณพิกัด UD 653003 จากหลักเขตที่ 2 ไปสิ้นสุดที่กลางลำห้วยทราย สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 3 บริเวณพิกัด UD 676024 รวม ระยะทางด้านทิศเหนือ ประมาณ 45 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อดำบลขามเปี้ย และตำบลหนองตาไก้ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

- จากหลักเขตที่ 3 ซึ่งเริ่มต้นจากกึ่งกลางลำห้วยทรายไปทางทิศใต้ตามลำห้วยทรายผ่านสะพาน คสล. ข้ามลำห้วยทราย ซึ่งเป็นทางหลวงแผ่นดินสาย ขอนแก่น - โพนทอง สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 4 บริเวณพิกัด UD
- จากหลักเขตที่ 4 ไปสิ้นสุดกึ่งกลางสะพานลำห้วยทราย ช่วงดอนเจ้าปู่ร้องคำ ถนนสายกุดลิง - หนองแสง สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 5 บริเวณพิกัด UD 671984 รวมระยะ ทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ 4 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อดำบลหนองตาไก้ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

- จากหลักเขตที่ 5 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามลำห้วยทรายไปสิ้นสุดที่ร่องน้ำหนองแล้งบรรจบกับลำห้วยทรายสิ้นสุดที่หลักเขตที่ 6 บริเวณพิกัด UD 650950 รวมระยะทางด้านทิศใต้ ประมาณ 4.5 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร้องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

- จากหลักเขตที่ 6 ไปทางทิศเหนือตามร่องน้ำหนองแล้ง ผ่านถนนสายด่านใต้ - สองห้อง สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 7 บริเวณพิกัด UD 642959
- จากหลักเขตที่ 7 ผ่านท่อระบายน้ำทางหลวงแผ่นดินสายขอนแก่น - โพนทอง สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 8 บริเวณพิกัด UD 637977
- จากหลักเขตที่ 8 ไปตามร่องน้ำหนองแซ่โคก ผ่านถนนสายร้องคำ - หนองคู สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 9 บริเวณพิกัด UD 641992

- จากหลักเขตที่ 9 ไปสิ้นสุดที่หลักไม้แก่น บริเวณทุ่งนาด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้านหนองคู ตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 1 กิโลเมตร สิ้นสุดที่หลักเขตที่ 1 บริเวณพิกัด UD 643997 รวมระยะทางด้านทิศตะวันตก ประมาณ 5 กิโลเมตร

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลร่องคำ มีพื้นที่ทั้งหมด 21.271 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมตำบลร่องคำทั้งหมด 13 ชุมชน อยู่ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ 38 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย มีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ ห้วยทรายแต่ไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากมีสภาพดินแข็ง

1.3 สภาพภูมิอากาศทั่วไป ประกอบไปด้วย 3 ฤดู คือ ฤดูฝน ฤดูร้อนและฤดูหนาว

1.4 ลักษณะของดิน เป็นดินร่วนปนทราย

2. ด้านการเมือง / การปกครอง

เทศบาลตำบลร่องคำ ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลร่องคำ ทั้งหมด 13 ชุมชน ประกอบไปด้วยชุมชน หมู่ที่ 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 , 10 , 11 , 12 และ 13

การเลือกตั้งแบ่งออกเป็น 2 เขตเลือกตั้ง มีนายกเทศมนตรี 1 คน สมาชิกสภาเทศบาล 12 คน

3. สภาพทางสังคม

3.1 สภาพสังคม

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพ รายได้หลักมาจากผลผลิตข้าวการทำนาตามฤดูกาล และรวมกลุ่มของเกษตรกรหลังฤดูการเก็บเกี่ยวในการประกอบอาชีพเสริม การปศุสัตว์ เกษตรกรจะเลี้ยงไว้ใช้งานและอุปโภคในครอบครัว เลี้ยงไว้เพียงเล็กน้อย สัตว์ที่เลี้ยงมากได้แก่ เป็ด ไก่ สุกร โค กระบือ และ ปลา

3.1 การศึกษา

- โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จำนวน 1 แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 2 แห่ง
- โรงเรียนบุญมีวิทยา (เอกชน) จำนวน 1 แห่ง
- โรงเรียนอนุบาลบุญมี (เอกชน) จำนวน 1 แห่ง
- โรงเรียนเทศบาลตำบลร่องคำ จำนวน 1 แห่ง
- โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลร่องคำ จำนวน 1 แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลร่องคำ จำนวน 1 แห่ง

3.2 สาธารณสุข

- โรงพยาบาล จำนวน 1 แห่ง
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานเทศบาลตำบลร่องคำ จำนวน 1 แห่ง
- ศูนย์โฮมสุข แห่งที่ 1 หมู่ที่ 1 จำนวน 1 แห่ง
- ศูนย์โฮมสุข แห่งที่ 2 หมู่ที่ 9 จำนวน 1 แห่ง
- คลินิก จำนวน 2 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 2 แห่ง

4. ระบบบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม ระหว่างหมู่บ้านต่าง ๆ สามารถสัญจรไปมาได้อย่างสะดวก โดยการคมนาคมทางบกเท่านั้น ส่วนใหญ่ถนนในเขตเทศบาลเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กแต่ยังมีเส้นทางคมนาคมบางสายที่เป็นลูกรัง และมีสภาพการสัญจรไปมาลำบาก โดยเฉพาะในฤดูฝนที่มีน้ำท่วมขังตามถนนสายต่าง ๆ ที่ชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ สร้างปัญหาให้แก่การขนส่งสินค้า การบริการทางสังคมแก่ประชาชน

4.2 การไฟฟ้า เทศบาลตำบลร้องคำ ได้มีการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะครอบคลุมทั่วถึงทุกครัวเรือน

4.3 การประปา ในเขตอำเภอร้องคำ มีประปาของการประปาส่วนภูมิภาค แต่ประชาชนในเขตเทศบาล ยังไม่สามารถใช้ได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก ส่วนใหญ่จะใช้ประปาหมู่บ้านซึ่งมีจำนวน 14 แห่ง

4.4 โทรศัพท์ สามารถติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ได้อย่างครอบคลุมพื้นที่

4.5 ระบบโลจิสติกส์ หรือการขนส่ง มีบริการของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด สาขาอำเภอร้องคำ และบริษัทขนส่งเอกชนหลายบริษัท ทำให้มีความสะดวกในการส่งสินค้าหรือสิ่งของต่าง ๆ

4.6 การบริการ

- ธนาคาร ธกส. สาขาย่อยกมลาไสย
- สำนักงานไปรษณีย์อำเภอร้องคำ
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอร้องคำ

5. การท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม)

- ศาลเจ้าปู่กุดลิง หมู่ที่ 7
- หมู่บ้านวัดวิถี (กุดลิงหมู่ที่ 10)
- สวนสาธารณะหนองยาง-ดอนปู่ตา
- วัดร้องคำ (พระธาตุเจดีย์ศรีสุวรรณ) (อนุสรณ์สถานหลวงปู่บุญมี)
- วัดปฐมแพ่งศรี (พิพิธภัณฑสถานพริยัติ)
- วัดสว่างใต้ (มณฑปวัดสว่างใต้)

6. การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

- ตลาดสดเทศบาลตำบลร้องคำ
- ตลาดการเกษตรบ้านสองห้อง
- ร้านสะดวกซื้อ 2 แห่ง
- ร้านจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ด จำนวน 45 แห่ง
- ร้านจำหน่ายปุ๋ยและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร จำนวน 2 แห่ง
- ร้านจำหน่ายอะไหล่รถยนต์และจักรยานยนต์ จำนวน 7 แห่ง

กลุ่มอาชีพ

- กลุ่มอาชีพทอผ้า (หมู่ที่ 1,6,9,10)
- กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว หมู่ที่ 9
- กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ 3
- กลุ่มสานตะกร้าหวาย หมู่ที่ 8

7. การศาสนาและวัฒนธรรม

7.1 การนับถือศาสนา ประชาชนนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ มีวัด 7 แห่ง ภาษาที่ใช้ในท้องถิ่น คือ ภาษาอีสาน วัฒนธรรมท้องถิ่น ประชาชนปฏิบัติตามฮีตสิบสองครองสิบสี่อย่างเคร่งครัด คือ เดือนอ้ายทำบุญคูณลาน เดือนยี่ทำบุญเข้ากรรม เดือนสามทำบุญข้าวจี เดือนสี่ทำบุญพระเวส เดือนห้าทำบุญสงกรานต์ เดือนหกทำบุญบั้งไฟ เดือนเจ็ดทำบุญเลี้ยงเจ้า เดือนแปดทำบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าทำบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบทำบุญข้าวสาก เดือนสิบเอ็ดทำบุญ ออกพรรษา และเดือนสิบสองทำบุญกฐิน

7.2 งานประเพณีและงานประจำปี

- งานมหกรรมเส็งกลองร้องคำ
- งานบวงสรวงปู่ตา (ช่วงเดือนมีนาคม , เดือนมิถุนายนของทุกปี)
- งานประเพณีสงกรานต์
- งานประเพณีบุญบั้งไฟ
- งานประเพณีบุญสังฆทาน (ช่วงระหว่างเข้าพรรษา)
- งานบุญออกพรรษา
- งานปริวาสกรรม
- งานประเพณีลอยกระทง

7.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ประดิษฐ์กลองเส็งหน้าแคบ
- บั้งไฟเถาไม้
- บั้งไฟพาง
- เครื่องจักรสาน
- ทอเสื่อกก

ภาษาถิ่น

ประชาชนใช้ภาษาอีสานท้องถิ่น

7.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

- ผ้าทอมือ
- เสื่อกก
- ผลิตภัณฑ์กลองเส็งจำลอง
- เครื่องจักสาน เช่น ตะกร้าหวาย เครื่องมือทางการเกษตร

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

8.1 แหล่งน้ำ

- ลำห้วยทราย
- หนองแคน หมู่ที่ 6
- หนองซำแฮด หมู่ที่ 13
- หนองเซียม หมู่ที่ 3
- หนองเหล่าพ่อจันทร์ หมู่ที่ 5
- หนองยางฯ หมู่ที่ 10

8.2 ป่าไม้

- ป่าชุมชนหนองกกม่วง หมู่ที่ 6 จำนวน 97 ไร่